

Summary

GOVERNMENT SPENDING: FINANCIAL CONTROL AND AUDIT

Krikun T.I., competitor

Research financial institute of the Kyiv national trade and economic university

A role and place of the government spending is exposed in a budget policy, financial control and audit in the system of increase of efficiency of charges of budget. Certainly state internal financial control and audit as instruments of strengthening of quality of state administration of economy. The analysis of primary purposes and tasks of strategic directions development of state financial control is carried out in Ukraine.

Key words: government spending, budget policy, state financial control, internal audit, efficiency of the budgetary program.

Поступила в редколегію: 11.02.2011 р.

Науковий керівник: Чугунов І.Я., д. е. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України

УДК 658.155.2:005.934.3

**ЗМІСТ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ
БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Пантелєєв В.П., к. е. н., доцент

Лепілін М.Г., здобувач

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Удосконалено зміст структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.

Ключові слова: Об'єкти і суб'єкти захисту, складові фінансової безпеки, ключові риси і принципи визнання, сутність та структурні елементи забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Суб'єктом формування системи захисту фінансів та використання фінансової безпеки суб'єктів підприємництва є його власник. Статутом він наділений повноваженнями щодо збереження своєї власності, досягнення суб'єктом підприємництва визначених ним фінансових цілей. Процес забезпечення фінансової безпеки суб'єктів об'єднує інтереси держави, суспільства, власників, фінансовий менеджмент та найману працю у мобілізації жорстких досяжних стандартів безпеки власного капіталу та джерел активів [4]. Питання фінансової безпеки актуальні щодо усунення нестабільності власної фінансової системи суб'єктів, вирішення проблем фінансової діагностики щодо прогнозування протидії банкрутству, оцінки рівня фінансової безпеки щодо збалансованості фінансового стану. Виходячи з принципів єдності, системності, визначеності, заходи щодо забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва вимагають теоретичного осмислення і розробки практичних протидій [3]. Проведення самостійної фінансової стратегії суб'єктами, ефективна господарча діяльність обумовлюється станом їх фінансів, де стійке зростання майна в поточному і перспективному періоді забезпечує стабільну захищеність фінансових інтересів в умовах невизначеного оточення.

Система забезпечення фінансової безпеки повинна бути комплексом взаємозалежних рішень, що пропонує механізм управління визначення цілей і завдань кожного рівня безпеки, де обираються оптимальні шляхи реалізації захисту. Процес забезпечення фінансової безпеки запобігає збитку, руйнуванню прибутку, знищенню власності від негативних дій по різних аспектам господарювання шляхом визначення рівня ризиків [8]. Застосування комплексної оцінки рівня фінансової безпеки, поєднане з фінансовим аналізом граничних значень кризових індикаторів небезпеки, моніторинг показників фінансових загроз, зіставлення їх фактичного рівня з плановими формує здатність швидко усунути і запобігти негативним наслідкам діяльності фінансового менеджменту [1].

В економічній науковій літературі питанням фінансової безпеки суб'єктів підприємництва увага приділяється відзеркаленню питань державного фінансового чи внутрішньогосподарського контролю. Високо розвинуті моделі захисту суб'єктів підприємництва, складові елементи фінансової безпеки забезпечують достовірність і зрозумілість показників фінансових звітів, але на жаль відсутнє критичне вивчення зарубіжного досвіду захисту корпоративних ресурсів [2]. Дослідження проблем фінансової безпеки суб'єктів підприємництва зумовлює необхідність вирішення питань соціальної орієнтації при запровадженні захисту джерел власності. Змістові поняття, які повно розкривають природу фінансової безпеки суб'єктів підприємництва, доречно розглядати у трьох площинах: у науковому сенсі, практичному вирішенні, нормативно-правовому розумінні фінансових наслідків [7].

Зв'язок із важливими науковими завданнями теми дослідження полягає у тому, щоб означити зміст структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва через визначення об'єктів захисту, суб'єктів фінансової безпеки та її складових, ключових рис. Зв'язок з практичними завданнями є у якісному та належному виконанні суб'єктом в поточної операційної господарчої діяльності певних заходів застосування політики фінансової безпеки та стратегії її забезпечення, принципів, визначанні сутності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. О.В. Арєф'єва визначає економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки, що базується на незалежності, ефективності і конкурентоспроможності фінансів суб'єктів підприємництва [1]. С.В. Бардаш сформував гіпотези та версії порушень діяльності суб'єктів господарювання щодо контролю фінансової звітності, де аудит фінансової безпеки суб'єкта – комплексна, систематична, незалежна і періодична перевірка стану щодо розроблення заходів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва [2]. І.С. Благун та В.В. Орлова обґрунтували засади формування багаторівневої системи показників фінансової безпеки підприємства, де складові безпеки мають власну структуру і логіку розвитку. Забезпечення матеріалоозброєності та фондоозброєності персоналом – обов'язкові складові фінансової безпеки [3]. Н.А. Грицком узагальнені інноваційні підходи до вивчення стану фінансової безпеки підприємств України, що характеризують збалансованість фінансів, ліквідність активів і наявність необхідних грошових резервів. Підтримка стану фінансової, власної бюджетної підсистем – завдання фінансової безпеки [4]. О.А. Кириченко вважає вдосконалення управління фінансовою безпекою суб'єктів належним в умовах фінансової кризи, що спрямоване на вирівнювання рівня безпеки у регіональному, територіальному, секторальному аспектах. Якщо раніше фінансову безпеку суб'єктів підприємництва розглядали як складову економічної безпеки взагалі, то нині необхідно вважати фінансову безпеку як самостійну та вкрай необхідну складову [6].

Особливості оцінювання фінансової стійкості суб'єктів підприємництва вантажного автомобільного транспорту наведено та запропоновано до використання у статті І.О. Мазуркевич, де ключові риси фінансової безпеки – забезпечення рівноважного та стійкого фінансового стану суб'єкту підприємництва [7]. О. Приказюк у своїй науковій роботі запропонував управління прибутком щодо формування фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств, виділив у структури ключові елементи: виробнича безпека; кадрова безпека; інформаційна, правова, ринкова [8]. О.А. Кириченко зазначив вплив інфляційних процесів на фінансову безпеку суб'єктів підприємництва, де часткові показники ефективності та ресурсного забезпечення формують належний рівень фінансової безпеки [5].

Виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується дана стаття. Через грошові потоки суб'єкта підприємництва здійснюється вплив на структурні елементи забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. Донині науковцями недоста-

тньо уваги приділялось питанням самостійності фінансової безпеки, яка розглядалась як складова управління фінансами чи управління фінансовими ризиками, або як складова економічної безпеки [3]. Роль фінансової безпеки суб'єктів підприємництва щодо забезпечення належного протікання ринкових процесів, формування прозорої ринкової інфраструктури, сталого функціонування усіх ринків суттєво знижена. Безвладдя кредитних відносин у системі розрахунків, неможливість проведення рівномірного розвитку ринків деконцентрує фінансові ресурси суб'єктів підприємництва. Залежність між покращанням фінансових справ у власників суб'єктів та забезпеченням збільшення обсягів податкових платежів до державного і місцевих бюджетів сприятиме розвитку фінансової безпеки суб'єктів, гарантує наповнення ринку власними виробами та сталої взаємоузгодженості між фінансовими ресурсами держави та суб'єктами підприємництва [1]. Доцільно визначити гарантування фінансовою безпекою створення сприятливих умов для життєдіяльності суб'єктів у грошово-кредитному, фінансовому оточенні. Відсутня обумовленість меж капіталізації суб'єктів підприємництва, показників ліквідності та фінансової стійкості при господарюванні, що спричиняє критичний рух стану фінансової безпеки [6].

Негативні тенденції забезпечення інтегрованості фінансової безпеки банків, суб'єктів підприємництва, фінансової безпеки бюджетних установ як відокремлених складових визначають слабкий рівень захищеності від фінансових небезпек для кожного суб'єкта ринку. Рівень фінансової безпеки має незначущий вплив на забезпечення соціального та економічного розвитку суб'єктів. В таких умовах існування фінансової безпеки суб'єктам необхідно створювати передумови зміцнення конкурентних позицій суб'єктів на ринку, сталість і якість роботи працівників, стабільність доходів власників, впевненість у сталому фінансовому майбутньому суб'єктів підприємництва [2].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Навести розподіл та обґрунтувати необхідність розмежування фінансової безпеки суб'єктів підприємництва на дві самостійні групи – фінансову безпеку комерційного господарювання та фінансову безпеку некомерційного господарювання. Розглянути складові фінансової безпеки та межі застосування політики. Виділити суб'єкти фінансової безпеки і стратегію її забезпечення. Сутність фінансової безпеки викласти через ключові риси. Принципи визнання структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва означити у складі таблиці. Викласти зміст структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Реалізація завдань, поставлених перед фінансовою безпекою суб'єктів підприємництва, можлива при надходженні повної та достовірної фінансової інформації, необхідної суб'єкту підприємництва для прийняття законних та адекватних рішень власниками щодо забезпечення захисту власного капіталу фінансовою безпекою. Фінансові пріоритети суб'єкта визначають потребу створення діючих підсистем фінансової безпеки пропонованим фінансовим деструктивним впливам. Розробка стратегії забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва без впровадження планування управління доходами та видатками – неможлива. Фінансова стабільність, фінансова стійкість, стала платоспроможність суб'єкта є не ціль, а наслідок застосування забезпечення власної фінансової безпеки суб'єктами в процесі фінансово-господарчої діяльності. Ефективне зниження податкового навантаження з боку держави та субсидіарність відносин між суб'єктами на ринку стимулюють та підтримують необхідний рівень фінансової безпеки господарчого суспільства [8]. Невід'ємною складовою відносин є формування соціальної відповідальності фінансової безпеки суб'єктів щодо підвищення ролі людського чинника щодо забезпечення захисту майна власників [3]. Межі впливу фінансової безпеки диференціровані раціональному розміру фінансових загроз суб'єктів підприємництва. Пов'язування меж впливу фінансової безпеки суб'єктів підприємництва з ринковим механізмом руху фінансів (реальним попитом на ліквідність) надає самостійності фінансової безпеки, більшої об'єктивності в побудові теорії захисту і значущої ролі – у практичному застосуванні. Спроби знищити баланс грошових потоків неминуче призведуть до появи зайвих платіжних засобів, що негативно вплине на фінансову небезпеку суб'єктів підприємництва в цілому. Характер господарювання суб'єктів обумовлює різні об'єкти захисту для кожного. Порушення режиму економії витрат, при раціональному господарюванні, формує у суб'єктів бажання тимчасово запозичити чужу власність, не виконувати взяті на себе фінансові зобов'язання. На думку авто-

рів, наведемо розподіл фінансової безпеки суб'єктів підприємництва на фінансову безпеку комерційного господарювання та некомерційного господарювання у таблиці 1.

Таблиця 1

Фінансова безпека суб'єктів підприємництва				
Фінансова безпека фінансових інституцій	Фінансова безпека прибуткових підприємств	Фінансова безпека сумісних господарств	Фінансова безпека бюджетних організацій	Фінансова безпека неприбуткових установ
Фінансова безпека комерційного господарювання			Фінансова безпека некомерційного господарювання	

Зацікавленість у суб'єктивному розподілі прибутку та дефіцитність капіталізації максимально згуртує працю фінансової безпеки суб'єкта. На думку авторів, кошти від капіталізації власності, дивіденди, страхові та резервні фонди суб'єкти підприємництва для фінансового захисту обов'язково накопичують на депозитних рахунках у фінансових установах, інвестують у строкові цінні папери, розширюють масштаби та напрямки бізнесу за рахунок основних фондів. Нерівномірність надходження виручки і витрачання грошових коштів, щодо отриманих фінансових обов'язків, формують непередбачувану амплітуду вивільнення чи, навпаки, потребу в оборотному капіталі, що викликає нові відповідні джерела грошей або необхідність використання кредиту чи об'єктів інвестицій [7]. У суб'єктів підприємництва комерційного господарювання джерелом погашення еквівалентності відносин буде майбутній прибуток суб'єкта, а показником та гарантом виконання фінансових обов'язків – суми виплачених дивідендів чи процентів на власний капітал контрагента угоди. Суспільні фінансово-господарчі відносини суб'єктів в змозі намагатися бути добровільними та рівноправними, зворотними та прибутковими. Ці визначальні ознаки є більш пріоритетними щодо дійової позиції фінансової безпеки суб'єктів комерційного господарювання, це робить їх менш вразливими, ризикованими. На думку авторів, означимо об'єкти захисту фінансової безпеки суб'єктів підприємництва у таблиці 2.

Таблиця 2

№	Фінансова безпека суб'єктів підприємництва	Об'єкти захисту
1	Фінансова безпека фінансових інституцій	Грошові потоки
2	Фінансова безпека прибуткових підприємств	Власний капітал
3	Фінансова безпека сумісних господарств	Субсидіарність доходу
4	Фінансова безпека бюджетних організацій	Бюджетний процес
5	Фінансова безпека неприбуткових установ	Несумлінна діяльність

Наприклад, надання кредиту бюджетної установі може бути зворотнім, коли є надійна гарантія фінансової безпеки некомерційного господарювання виділення бюджетних асигнувань. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва – цілком самостійна категорія, що функціонує поряд з іншими категоріями, не замінюючи жодної з них і не поступаючись їм сферою своєї призначеності. Зростання вільної вартості власного капіталу суб'єкта, тобто капіталізації прибутку – самостійна форма існування майна власників, що потребує фінансового захисту. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва набула особистість суспільного значення для таких економічних категорій, як фінанси виробництва, торгівлі, будівництва, послуг, фінансових ринків та інше. Дивіденди є реальності, мають вартість, наявні і фактично мають бути передані власнику суб'єкта, капіталізація прибутку – реальна цінність, що має бути збережена та примножена фінансовою безпекою. Розмежування прибутку щодо дивідендів (особистість власників) та капіталізації (відтворювання суб'єкту) перетворюють реальний капітал на майно суб'єкта та дохід власників. Науковцями визнається залежність норми дивідендів від норми власного капіталу, відносного характеру самостійності руху пропента дивідендів від зміни пропозиції власних то-

варів суб'єкта на ринку. На думку авторів, розглянути межі застосування політики та складові фінансової безпеки можливо у таблиці 3.

Таблиця 3

№	Складові фінансової безпеки	Межі застосування політики
1.	Інвестиційна діяльність	Виплати дивідендів
2.	Боргова діяльність	Диверсифікації дебіторів
3.	Ринкова діяльність	Дисконтування власного капіталу
4.	Кредитна діяльність	Відшкодування процентів, штрафів, пені
5.	Фіскальна діяльність	Виконання податкового бюджету

Власники низькорентабельних суб'єктів підприємництва закономірно заінтересовані вивільнювати з них свої кошти і спрямовувати на неузгоджених засадах у високорентабельні проекти [3]. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва повинна визначити фінансові підстави односторонніх інтересів, забезпечити впровадження дотримання об'єктивних закономірностей руху капіталу, дотримання збалансованих фінансових інтересів усіх суб'єктів фінансово-господарчих відносин, забезпечення реалізації заходів щодо отримання запланованого прибутку. Фінансова безпека повинна передбачати спеціальні заходи захисту щодо девальвації власного капіталу, знецінення капіталізації, скорочення термінів користування позиками, неочікуване підвищення ставки процента, неповернення дебіторської заборгованості, фінансової еквівалентності відносин та інше. Майнове забезпечення звичайно встановлюють на рівні, що компенсує зниження ринкової ціни, отриманого дебітором комерційного кредиту. Принцип забезпеченості не спрацьовує при знеціненні застави чи банкрутстві гаранта. Фінансова безпека формує вимоги солідарності чи субсидіарності виконання господарчого проекту, як спільних фінансових та еквівалентних відносин, контроль та повноту забезпечення повернення дебіторського боргу. Щоб не втратити дивідендну частку прибутку, яка припадає на вилучену з обороту частину коштів, що стала джерелом заборгованості, доцільно строго дотриматися як принципам кредитування, так і самої сутності кредиту. Захист первинного права власності фінансового майна засновників суб'єкта підприємництва спрямовується щодо захисту вивільнених грошових коштів та самого процесу відтворення фінансів суб'єктів, зростанню попиту на власний товар чи послугу суб'єкта, інтегрованості до ринку. На думку авторів, виділимо суб'єкти фінансової безпеки та стратегію забезпечення захисту у таблиці 4.

Таблиця 4

№	Суб'єкти фінансової безпеки	Стратегія забезпечення захисту
1	Фінанси виробництва	Тотальний фінансовий контроль грошей
2	Фінанси торгівлі	Протекціонізм ліквідних обов'язків
3	Фінанси послуг	Визначення межі кредитування
4	Фінанси будівництва	Виконання циклу обороту грошей
5	Бюджетні фінанси	Своєчасність та повнота застосування

Процес формування дебіторської заборгованості має перерозподільне призначення для власності засновників, руйнує безперервний рух вартості власного капіталу суб'єкту, не є рівноправним щодо поточних дивідендів засновників, і навпаки, кредит у товарній формі нерідко обумовлює появу додаткового грошового потоку між суб'єктами. Ключові риси фінансової безпеки суб'єктів, будучи проявом впливу фінансової безпеки на ринкове оточення, характеризують суспільне призначення фінансової безпеки, її роль, яку вона виконує в економічному суспільстві. Сутність фінансової безпеки є явищем закономірним, об'єктивним, динамічним [5]. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва забезпечує найкращі передумови для тимчасового розподілу та накопичення грошей в інтересах задоволення потреб власників та суб'єкта в платіжних засобах ліквідної форми та формує відсутність руйнування їх в майбутньому. Прогнозування та моделювання фінансовою безпекою можливих фінансових ризиків стимулюють фінансову поведінку суб'єктів підприємництва напередодні укладання угоди [2]. Капіталізація вільних грошових коштів дає можливість фінансової безпеці здійснювати неформальний контроль за позикою власників. Фінансова безпека повинна забезпечити фінансово-правової погляд на дієздатність відносин між суб'єктами, захистити та підтримати народження лобової форми

кредитних відносин від можливої загрози грошової чи матеріальної відповідальності, повноту повернення еквівалентності кожному суб'єкту відносин в майбутньому. На думку авторів, викладемо сутність фінансової безпеки через ключові риси у таблиці 5.

Таблиця 5

№	Сутність фінансової безпеки	Ключові риси
1	Здатність захисту власників	Відшкодування внесків
2	Ліквідація суперечності потоків	Раціональна платоспроможність
3	Забезпечення незалежності суб'єктів	Стабільність кредитування
4	Впровадження інтеграції до ринків	Збалансованість відтворювання
5	Підтримка еквівалентності обміну	Капіталізація суб'єкту

Формування передумов для повного повернення позиченої вартості статутного фонду після дисконтування по ринковим цінам, виплата процентів, дивідендів за позику чи надання натурально-речового кредиту іншим суб'єктам забезпечує фінансовою безпекою джерело повернення відновленої справедливої та задоволеної позиченої вартості капіталу власникам і має практичне значення. Господарчі відносини між суб'єктами підприємництва рухаються у формах позиченої вартості - товарної та грошової, що є рівноправними і рівнозначними при запровадженню захисту фінансової безпеки. Кредиторська чи дебіторська заборгованість суб'єкта можуть бути відшкодованими в грошовій формі, і навпаки. Борг у товарній формі обумовлює появу грошового кредиту, що надає гнучкості застосування інструментів фінансової безпеки щодо захисту єдиної форми кредиту – вартісної. Істотна специфіка обороту капіталу власників обумовлює адекватну організацію фінансової безпеки суб'єктів підприємництва для кожного. Між функціонуючими суб'єктами підприємництва, засновниками існують постійно фінансові відносини, такі як тимчасова фінансова допомога, аванси, комерційний кредит [4]. Розмір резервних капіталів суб'єктів означає межі захисту фінансовою безпекою грошового капіталу, передбачає визначений строк погашення боргу та своєчасне надходження платежів кредиту. Отримання міжгосподарського кредиту суб'єктами підприємництва пов'язане з недостатнім розвитком банківського кредиту, формує найгірший різновид відносин – прострочену дебіторсько-кредиторську заборгованість. Фінансово обґрунтувати та забезпечити повернення боргу грошима за товари (послуги), що надані з відстроченням платежу – є реалізація однієї з функцій фінансової безпеки суб'єктів. Забезпечити короткострокове перебування авансованого капіталу в товарній формі – не менш важливе завдання фінансової безпеки. Для конкретизації сутності фінансової безпеки потрібно розглянути окремі елементи забезпечення. Взяті разом, ці елементи створюють структуру фінансової безпеки. На думку авторів, принципи визнання структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва означимо у таблиці 6.

Таблиця 6

№	Принципи визнання	Структурні елементи забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва
1	Фактична наявність	Об'єкти
2	Відповідність параметрам	Складові
3	Сталий зріст	Суб'єкти
4	Прагнення самозростання	Персонал
5	Фінансовий правочин	Затверджена концепція

Кожний із структурних елементів забезпечення характеризує певну грань сутності фінансової безпеки, а в сукупності вони дають чітке уявлення процесу захисту власного капіталу суб'єкта господарювання. Консолідація структурних елементів забезпечення фінансової безпеки та принципів їх визнання як цілісного явища сприяє відокремленню з інших економічних категорій самостійну – фінансову безпеку суб'єктів підприємництва [1]. Запровадження у фінансові відношення суб'єктів підприємництва гарантій погашення боргу залежить від ряду чинників: ступеня дефіцитності послуг чи товарів на ринку, власного фінансового стану суб'єктів господарювання, розвитку ринку кредитів. Оформлення передачі власності векселем формалізує відносини суб'єктів, зменшує ринковий ризик неліквідності, руйнує відсутність бажання розраховатися грошима. Фінансова безпека визначає інтерес власників за неотримання прибутку своєчасно. Протест векселя виникне у боржника додаткові фінансові труднощі, судові втрати на докази невиконання їм договірної та платіжної дис-

циплін, формування фінансового-правових вимог щодо банкрутства. Ліквідувати фінансові суперечності побажань волі сторін господарської угоди до начала руху у часі натуральної і вартісної форм грошей, дати можливих розривів у часі руху платежів погашень – обов'язок фінансової безпеки. На думку авторів, викладемо зміст структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва у таблиці 7.

Таблиця 7

№	Структурні елементи забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва	Зміст структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва
1	Об'єкти	Ціль захисту планів власників
2	Складові	Реалізація ключових рис та сутності
3	Суб'єкти	Основи використання функції
4	Персонал	Впровадження гарантії та методів
5	Затверджена концепція	Визначення стратегії і політики

Зробити дійовим фінансовий взаємоконтроль і фінансову взаємозалежність між підрозділами фінансової безпеки різноманітних суб'єктів підприємництва, забезпечити гармонійні балансові дотримання фінансових відносин при збереженні стабільних фінансових станів суб'єктів на ринку, їх фінансову стійкість, визначити умови самозростання власного капіталу, його нагромадження – якісна реалізація прояви запровадженого забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. Якщо об'єктом банківського кредиту є грошовий капітал, то суб'єкти підприємництва формують позичку капіталу (кредиторська-дебіторська заборгованість) для розширення виробництва у суспільному капіталу держави, реально збільшують дійсний власний капітал. Фінансова безпека в змозі забезпечити усунення причин запровадження обмеження на видачу комерційного кредиту між суб'єктами господарювання, а встановлення ліміту гарантійного кредитування суб'єктів спрощує процес контролю та відшкодування боргу. Згода до відвантаження товарів більш ліміту овердрафта відміняє стратегію і політику фінансової безпеки суб'єкта підприємництва, потребує внесення змін у концепцію фінансової безпеки, затвердження власниками нових фінансових показників безпеки, згоди на обмежену фінансову стійкість суб'єкта підприємництва у майбутньому.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальшого розвитку у даному напрямку. На думку авторів, можливі наступні висновки з даної теми:

1. Дослідження використання розподілу фінансової безпеки суб'єктів підприємництва на фінансову безпеку комерційного господарювання та некомерційного господарювання формують диференційований і раціональний фінансовим загрозам суб'єктів вплив протидії для кожної з п'яти самостійних фінансових безпек.
2. Об'єкти захисту фінансової безпеки суб'єктів підприємництва розподіляються на самостійні п'ять відокремлених об'єктів згідно фінансової безпеки комерційного господарювання та некомерційного господарювання.
3. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва повинна визначити фінансові підстави односторонніх інтересів, забезпечити впровадження та дотримання об'єктивних закономірностей руху капіталу, збалансованих інтересів усіх суб'єктів фінансово-господарчих відносин через застосування політики та складових фінансової безпеки.
4. Суб'єкти фінансової безпеки визначають стратегію забезпечення фінансової безпеки для кожного з п'яти видів фінансів у господарчій діяльності.
5. Структурні елементи забезпечення характеризують певну грань сутності фінансової безпеки. Сутність фінансової безпеки суб'єктів підприємництва має прояву через ключові риси фінансової безпеки.
6. Консолідація структурних елементів забезпечення фінансової безпеки та принципів їх визнання як цілісного явища сприяє відокремленню з інших економічних категорій самостійну – фінансову безпеку суб'єктів підприємництва.
7. Затвердження власниками нових майбутніх фінансових показників безпеки суб'єкта визначає зміст структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва щодо формування належного стану захисту фінансів у майбутньому.

Перспективи подальших досліджень :

1. Удосконалити межі розподілу фінансової безпеки суб'єктів підприємництва на фінансову

- безпеку комерційного господарювання та некомерційного господарювання.
2. Означити напрямки розширення кола та кількості об'єктів захисту фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.
 3. Запропонувати якісний і повний алгоритм застосування політики та складових фінансової безпеки суб'єктів підприємництва у практичній діяльності за різними напрямками.
 4. Визначити нові (приховані) суб'єкти фінансової безпеки та стратегію забезпечення їх безпеки.
 5. Навести методику виконання сутності фінансової безпеки через розвиток ключових рис фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.
 6. Збільшити кількість принципів визнання структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.
 7. Надати додаткові ключові риси фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.
 8. Впровадити програму визнання змісту структурних елементів забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.

Література:

1. Ареф'єва О.В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / О.В. Ареф'єва // Актуальні проблеми економіки. 2009. — №1. — С. 98-103.
2. Бардаш С.В. Контроль діяльності суб'єктів господарювання: гіпотези та версії порушень: [Монографія] / С.В. Бардаш. — К.: Національний торговельно-економічний університет, 2008. — 312 с.
3. Благун І.С. Формування системи показників фінансової безпеки підприємства / І.С. Благун, В.В. Орлова // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. — 2007. — №3 (9). — С. 242-246.
4. Грицюк Н.А. Інноваційні підходи до вивчення стану фінансової безпеки підприємств України / Н.А. Грицюк // Проблеми науки. — 2009. — №1. — С. 8-16.
5. Кириченко О. Вплив інфляційних процесів на фінансову безпеку підприємства / О. Кириченко, Ю. Кім // Економіка та держава. — 2009. — №1. — С. 13-16.
6. Кириченко О.А. Вдосконалення управління фінансовою безпекою підприємств в умовах фінансової кризи / О.А. Кириченко // Финансовые рынки и ценные бумаги. — 2009. — №16. — С. 22-28.
7. Мазуркевич І.О. Особливості оцінювання фінансової стійкості на підприємствах вантажного автомобільного транспорту / І.О. Мазуркевич // Держава та регіони. — 2008. — №2. — С. 134-139.
8. Приказюк О. Прибуток у формуванні фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств / О. Приказюк // Банківська справа. — 2009. — №2. — С. 82-88.

Аннотація

СМЫСЛ СТРУКТУРНЫХ ЭЛЕМЕНТОВ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Пантелеев В.П., к. э. н., доцент

Лепилин М.Г., соискатель

Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина

Усовершенствован смысл структурных элементов обеспечения финансовой безопасности субъектов предпринимательства.

Ключевые слова: объекты и субъекты защиты, составляющие финансовой безопасности, ключевые черты и принципы определения, сущность и структурные элементы обеспечения финансовой безопасности субъектов предпринимательства.

Summary

THE SENSE OF STRUCTURAL UNIT'S THAT GUARANTEEING FINANCIAL SAFETY
SUBJECT'S ENTERPRISE

Panteleev V., Ph.D, docent
Lepilin M., competitor
V.N. Karazin Kharkiv National University

The sense of structural unit's that guaranteeing financial safety subject's enterprise worse improved.

Key words: objects and subjects of the protection, components of financial safety, keyword lines and foundations definition, essence and structural unit's guaranteeing financial safety subject's enterprise.

Надійшла до редакції 18.03.2011 р.

УДК 336.226.1

ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ З ДЕПОЗИТІВ

Сомова В.В., аспірантка
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

У статті розглядається доцільність запровадження оподаткування доходів від депозитів на сучасному етапі розвитку економіки. Досліджується оптимальний механізм стягнення та адміністрування податку з депозитів, його рівень, що задовольнить потребам держави щодо наповнення бюджету, банківської системи щодо забезпечення стабільного джерела кредитних ресурсів, не призведе до диспропорцій на мікрорівні.

Ключові слова: оподаткування доходів від депозитів, період оподаткування, диференційовані податкові ставки, адміністрування податку, агрегована (консолідована) основа сплати податку.

Постановка проблеми. В умовах запровадження змін у сфері прибуткового оподаткування фізичних осіб значну актуальність набуває питання доцільності оподаткування депозитних доходів. Наявність диспропорцій інвестиційних стимулів для фізичних осіб, що спричинені звільненням процентів за депозитами від оподаткування за наявністю оподаткування дивідендів, обумовлює необхідність запровадження такого податку, визначення його оптимальної ставки, періоду оподаткування, осіб, відповідальних за його адміністрування.

Аналіз публікацій. Питання впливу оподаткування депозитів на фінансову систему активно досліджуються провідними вченими-економістами, такими як: Тігіпко С.Л., Азаров М.Я., Стельмах В.С., Демчик Р.Є. тощо. Однак багато питань, що стосуються вирішення цієї проблеми, залишаються недостатньо вивченими. Серед них вплив основних ризиків та проблемних аспектів на стан економіки та очікування громадян в результаті запровадження механізму оподаткування депозитів.

Метою даної статті є визначення оптимальної схеми оподаткування депозитів та оцінка її впливу на фінансові показники держави.

Виклад основного матеріалу. В умовах гармонізації українського законодавства з європейським, оптимізації інвестиційних рішень фізичних осіб та вирішення проблеми наповнення державного бюджету особливої уваги набувають питання доцільності запровадження